بویوك ملت مجلسی نظامنامهٔ داخلینك مذاکره‌سنه دوام ایله‌دی

بویوك ملت مجلسنك دونکی اجتماعنده تورکیه جمهوریتی ایله لهستانه جمهوریتی آراسنده منعقد شهبندرلك مقاوله‌سنك تصدیقی حقنده‌کی قانونه لایحه‌سی برای تدقیق خارجیه انجمنه حواله اولونمشدر

بویوك ملت مجلسی دون عصمت بکك ریاستنده اجتماع ایتمشدر. اولاضبط سابق خلاصه‌سی اوقوندی و عیناً قبول ایدلدی. بعده اجنبیلرك تورکیه‌ده اقامت وسیاحتلری حقنده‌کی قانون موقته برماده تذییلنه دائر قانون لایحه‌سی داخلیه وعدلیه انجمنلرینه، اسکان مدیریت عمومیه‌سنك ۱۹۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنده مناقله اجراسنه دائر قانون لایحه‌سی موازنهٔ مالیه انجمننه، توتون ادارهٔ موقته‌سی وسیغاره کاغدی انحصاریٔ حقنده‌کی قانونه مذیل ۷ حزیران ۱۹۲٦ تاریخلی قانونه بر ماده تذییلنه دائر قانون لایحه‌سی قوانین وموازنهٔ مالیه انجمنلرینه، تورکیه جمهوریتی ایله لهستان جمهوریتی آراسنده منعقد شهبندرلك مقاوله‌نامه‌سنك تصدیق حقنده قانون لایحه‌سی خارجیه انجمننه، حاکلر قانوننك اون برنجی ماده‌سنه بر فقره علاوه‌سنه دائر قانون لایحه‌سی عدلیه انجمننه، دولت وولایت دمیریولارینك توحیدی حقنده قانون لایحه‌سی نافعه، داخلیه، وموازنهٔ مالیه انجمنلرینه، رسومات مدیریت عمومیه‌سنك ۱۹۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنده مناقله اجراسنه دائر قانون لایحه‌سی، موازنهٔ مالیه انجمننه، زائدارمه ضابطه‌لکنه تدنی نشأت ایدن ضابط وکیللریله حساب مأمور ومعاونلرینه الیسه ونجهیزات بدلی اعطاسی حقنده قانون لایحه‌سی موازنهٔ مالیه انجمننه صحیه ومعاونت اجتماعیه وکالتنك ۱۹۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنده مناقله اجراسنه دائر قانون لایحه‌سی موازنهٔ مالیه انجمننه، ضابطهٔ صحیهٔ حیوانیه قانون لایحه‌سی زراعت، داخلیه، عدلیه وموازنهٔ مالیه‌یه عسکری تبیینات وم قانون موقتنه تذییل ایدیله‌جك مواد حقنده قانون لایحه‌سی مدافعهٔ ملیه وموازنهٔ مالیه‌یه عموم زائدارمه قوماندانلقنك ۱۹۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنده مناقله اجراسنه دائر قانون لایحه‌سی موازنهٔ مالیه انجمننه، مأمورین قانوننك اوتوز طقوزنجی ماده‌سنك تفسیری حقنده باش وکالت تذکره‌سی داخلیه انجمننه، معارف تشکیلاتنه متدائر قانونك اون سکزنجی ماده‌سنك تفسیری حقنده باش وکالت تذکره‌سی معارف انجمننه، آنقره مبعوثی احسان بکك، مأمورین قانوننك ۳۷ نجی ماده‌سنك تعدیلی حقنده ۲-٦٤٥ نومرولی تکلیف قانونیسنك شایان مذاکره اولدیغنه دائر لایحه انجمنی مضبطه‌سی موازنهٔ مالیه انجمننه حواله اولونمشدر.

حق رکوبه مالك ضابطان ومأمورین عسکریه‌یه ذاتی بینك حیوانی مبایعه‌سی ایچون آونس اعطاسی حقنده قانون لایحه‌سی وموازنهٔ مالیه انجمنی مضبطه‌سی ایله قونیه مبعوثی کاظم حسنی بکك، خارجدن کتیریله‌جك غلاتن معمولاتندن آلنه‌جق کومرك رسمی حقنده تکلیف قانونیسی وموازنهٔ مالیه انجمنی رسمی حقنده تعدیلنامه‌سی مضبطه‌سی روزنامه‌یه آلنمشدر.

مدافعهٔ ملیه وکالتنك ۱۹۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنه برقون اردو حقوق مشاورلکی معاونتنك علاوه‌سی حقنده باش وکالت تذکره‌سی وموازنهٔ مالیه انجمنی مضبطه‌سی قبول ایدلدی.

مملکتمزه ادخال اولنان صنعی چیوبدلرك کمروك تعرفهٔ عمومیه‌سنك ۵۷٦ نجی و ۵۸۱ نجی نومرولرندن هانکیسنه تطبیق لازمکلجکنك تفسیری حقنده باش وکالت تذکره‌سی وقوانین و موازنهٔ مالیه انجمنلری مضبطه‌لری روزنامه‌یه آلنمشدر.

استانبول مبعوثی حق شناسی پاشا ورفقاسنك، برنجی وایکنجی بویوك ملت مجلسلری اعضالغنده بولونان متقاعدین حقنده‌کی قانونك ایکنجی ماده‌سنك تفسیرینه دائر تقریری موازنهٔ مالیه انجمننه حواله اولونمشدر.

مذاکره ایدیلن مواد

رئیس — بویوك ملت مجلسی داخلی نظامنامه‌سنك مذاکره‌سنه کچیورز.

٤٤، ٤٥، ٤٦، ٤٧ نجی ماده‌لر اوقوندی وعیناً قبول ایدلدی بعده ٤٨ نجی ماده اوقوندی.

رسمی جریده تعبیری

حق طارق بك (کیره‌سون) — ماده‌ده رسمی جریده تعبیری واردر. بونی رسمی غزته‌یه تبدیلنی رجا ایده‌جکم. المزده‌کی مطبوعات قانونی غزته تعبیرینی قوللانمقده‌در. بواساسا بین الملل براسمدر. بو تکلیفم قبول ایدلدیکی تقدیرده نظامنامه‌نك دیکر برنده کچن تعبیرلرده بو صورتله تصحیح ایدیلیر.

(ماده تکلیف وجهله تصحیحاً قبول ایدلدی)

٤۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵٤ نجی ماده‌لر عیناً قبول ایدلدی.

۵۵ نجی ماده اوقوندی.

قانونه تکلیفی

حق طارق بك (کیره‌سون) — بو ماده‌نك صوکنده (بو انجمن ایجاب ایدرسه بر قانون تکلیفی ایله کیفیتی هیئت عمومیه‌یه عرض ایدر) دیور. دیمك که عدلیه انجمنی قانون تکلیف ایتمك حقنی آلاجقدر. بنده کز بویله بر حقك انجمننه ویرلمسنه معارض دکلم. بومسئله بردفعه قوانین مالیه انجمننده مذاکره ایدیلمش وبوحق تشکیلات اساسیه قانونی موجبنجه مجلس اعضاسنه عائددر انجمنلر یاپاماز دینمشدر. شیمدی مجلس عالی رزوسنی صراحةً اظهار ایتمش اولورسه بووسیله ایله انجمنلر بویله قانون تکلیف ایتمك حقنی استحصال ایتمش اولور. شیمدی‌یه قدر انجمنلردن‌ده بویله قانون کلمش وهیئت عمومیه‌ده قبول ایتمشدر.

جلال نوری بك (کلیبولی) — بر مبعوثك قانون تکلیف ایتمك حقیدر، متعدد اعضادن مرکب اولان بر انجمنك قانون تکلیف ایتمك حقی وارد اوله‌بیلیر.

ماده عیناً قبول ایدلدی.

طبی ایدیلن ماده

۵٦ نجی ماده اوقوندی.

حق طارق بك (کیره‌سون) — افندم قرق ایکنجی ماده‌ده برمبعوث اعضاسی اولدیغی براجمننك وثائقنه اطلاع حاصل ایده‌بیلیر دیبور. عرضحاللرده عرضحال انجمننك وثائقی میانده اولدیغندن بونلری‌ده اوقویابیلیر. بناءً علیه بو ماده زائددر. هم ابقاسنده سو محذور واردرکه یالکز مبعوثلر عرضحال انجمننك وثائقنی اوقویه‌بیلیر دیکرلرینی اوقویاماز کبی برمعنا چیقار.

٥٦ نجی ماده طی ایدلدی. ۵۷ نجی ماده عیناً قبول ایدلدی. ۵۸ نجی ماده‌ده‌کی (جریده) کلمه‌سی تحویل ایدیلمرك جدوله قبول ایدلدی.

۵۹، ٦۰ نجی ماده‌لر عیناً قبول ایدلدی.

٦۱ نجی ماده اوقوندی. (ایکی آی چوقدر سسلری)

جلال نوری بك (کلیبولی) — افندم وکالتلرله کوروشدك ایکی آیدن اول جواب ویرمکه امکان یوقدر دیدیلر. (ماده‌نك رأیه وضعی تأخیر اولندی)

٦۲، ٦۳، ٦٤، ٦۵، ٦٦، ٦۷ نجی ماده‌لر قبول ایدلدی.

ماده ٦۸ اوقوندی.

اسباب موجبه مضبطه‌لری

حق طارق بك (کیره‌سون) — بوماده‌نك برفقره‌سی حقنده بر تعدیلنامه تقدیم ایدیبورم. اوقونه‌جقدر. هرقانون لایحه‌سی براسباب موجبه مضبطه‌سی ایله مجلسه کوندریلیر. فقره‌سی حقنده‌در. هیئت وکیله صوك زمانلرده اسباب موجبه مضبطه‌لرنده بیوك برتکامل کوسترمشدر. هرمختلف وکالتلری علاقه‌دار ایدن برقانون لایحه‌سنی هرعلاقه‌دار اولان وکالتك اسباب موجبه‌سنی آیری آیری حاوی اولارق کلیور واوقانونك مذاکره‌سنده سهولتی موجب اولیور. بنده کز بوتعالمك قانونه ماده حالنده درجنی تکلیف ایدیورم:

تعدیلنامه

هرقانون لایحه‌سی قانونك اجراسنه مأمور اوله‌جق وکیللر طرفندن تنظیم ایتدیریلن بر ویا متعدد اسباب موجبه . . . . الخ.

(ماده تعدیلنامه موجبنجه قبول ایدلدی).

٦۹ و ۷۰ نجی ماده‌لر عیناً قبول ایدلدی.

۷۱ نجی ماده اوقوندی.

دور ایدیلمك اوزره

سلیمان سری بك (بوز اوق) — افندم بو ماده‌نك برنجی فقره‌سنه نظراً سابق مجلسدن مدور اوراق حکمسز عد ایدیلیور. هر انجمننده نه کبی اوراق وار بونی هر مبعوث بیلمز اونك ایچون تعاملی نظر دقته آلمالیدر بر انجمن مخصوص تشکیل ایتملی واوانجمن بواوراق تدقیق ایتمه‌لی در ایکنجی بیوك ملت مجلسی برنجی مجلسدن مدور اوراقی اوصورتله تدقیق ایتدیرمشدی.

جلال نوری بك (کلیبولی) — افندم بو تکلیف قادروسینه دنیلان پارلامنترلر حقوقنه منافیدر. کرچه اولجه بایلمشدی. فقط او زمان لده اوراق واردی‌ده اوبله یاپیلدی. مبعوث انجمنلرده موجود اوراق بیلمز دیبورلر. جدولر هرزمان نشر اولنیور رجا ایدرم دنیامك هرمجلسنده جاری اولان اصولدن آیریلیلم.

راسخ بك (آنطالیه) — دوره دکشمه‌سی اوزرینه اسکی تکلیفلرك سقوطی ایجاب ایدر. تعامله بوراده حرکت ایدیله‌مز. اونك ایچون انجمنك فکری دها موافقدر. قبولنی رجا ایده‌رم

احمد رمزی بك (غازی عینتاب) — بوکبی وثائقك ۱۰ مبعوثك طلبی اوزرینه تکرار تدقیقنه جواز ویربورلرده برمبعوثك طلبی اوزرینه نه‌دن تدقیق ایدیلیور؟

جلال نوری بك (کلیبولی) — اسکی حکم بویله‌در. برده آرتق بوتکلیف قانونی کبی دکلدر. ۱۰ مبعوث دینمشدر. مع مافیه ایسترسه کز ۱۲ دیبکز.

نقطهٔ نظر اختیاری

موسی کاظم بك (قونیه) — افندم انجمنله سلیمان سری بك آره‌سنده‌کی نقطهٔ نظر اختلافنی پك موافق کورمیورم. انتاج ایدیله‌بن اوراق قانون ماهیتنده اولدیغندن شبهه‌سز حکمسزدر. انجمنك نقطهٔ نظری دوغریدر. اون مبعوث لزومی کوریر وتکلیف ایدرسه تکرار انجمنه کیدر. اساساً سلیمان سری بکك بیوردقلری تعاملده دکلدر. بر دفعه واقع اولمش بر شیدیر. (ماده عیناً قبول ایدلدی.

۷۲ نجی ماده اوقوندی.

مستعجلیت قرارلری

رشید بك (ملاطیه) — افندم مستعجلیت قرارلرینی یالکز حکومت ویاخود عائد اولدیغی انجمن طلب ایده‌بیله‌جك، بو حاکیت ملیه پرنسیبنه مغایردر. بناءً علیه طیفی تکلیف ایده‌رم.

جلال نوری بك — افندم رشید بك برادرمز مضبطه‌سی ایله مجلسه کوندریلیر. فقره‌سی حقنده‌در. هیئت وکیله صوك زمانلرده اسباب موجبه مضبطه‌لرنده بیوك برتکامل کوسترمشدر. هرمختلف وکالتلری علاقه‌دار ایدن برقانون لایحه‌سنی هرعلاقه‌دار اولان وکالتك اسباب موجبه‌سنی آیری آیری حاوی اولارق کلیور واوقانونك مذاکره‌سنده سهولتی موجب اولیور. بنده کز بوتعالمك قانونه ماده حالنده درجنی تکلیف ایدیورم:

تعدیلنامه

هرقانون لایحه‌سی قانونك اجراسنه مأمور اوله‌جق وکیللر طرفندن تنظیم ایتدیریلن بر ویا متعدد اسباب موجبه . . . . الخ.

(ماده تعدیلنامه موجبنجه قبول ایدلدی).

٦۹ و ۷۰ نجی ماده‌لر عیناً قبول ایدلدی.

۷۱ نجی ماده اوقوندی.

دور ایدیلمك اوزره

سلیمان سری بك (بوز اوق) — افندم بو ماده‌نك برنجی فقره‌سنه نظراً سابق مجلسدن مدور اوراق حکمسز عد ایدیلیور. هر انجمننده نه کبی اوراق وار بونی هر مبعوث بیلمز اونك ایچون تعاملی نظر دقته آلمالیدر بر انجمن مخصوص تشکیل ایتملی واوانجمن بواوراق تدقیق ایتمه‌لی در ایکنجی بیوك ملت مجلسی برنجی مجلسدن مدور اوراقی اوصورتله تدقیق ایتدیرمشدی.

جلال نوری بك (کلیبولی) — افندم بو تکلیف قادروسینه دنیلان پارلامنترلر حقوقنه منافیدر. کرچه اولجه بایلمشدی. فقط او زمان لده اوراق واردی‌ده اوبله یاپیلدی. مبعوث انجمنلرده موجود اوراق بیلمز دیبورلر. جدولر هرزمان نشر اولنیور رجا ایدرم دنیامك هرمجلسنده جاری اولان اصولدن آیریلیلم.

راسخ بك (آنطالیه) — دوره دکشمه‌سی اوزرینه اسکی تکلیفلرك سقوطی ایجاب ایدر. تعامله بوراده حرکت ایدیله‌مز. اونك ایچون انجمنك فکری دها موافقدر. قبولنی رجا ایده‌رم

احمد رمزی بك (غازی عینتاب) — بوکبی وثائقك ۱۰ مبعوثك طلبی اوزرینه تکرار تدقیقنه جواز ویربورلرده برمبعوثك طلبی اوزرینه نه‌دن تدقیق ایدیلیور؟

جلال نوری بك (کلیبولی) — اسکی حکم بویله‌در. برده آرتق بوتکلیف قانونی کبی دکلدر. ۱۰ مبعوث دینمشدر. مع مافیه ایسترسه کز ۱۲ دیبکز.

نقطهٔ نظر اختیاری

موسی کاظم بك (قونیه) — افندم انجمنله سلیمان سری بك آره‌سنده‌کی نقطهٔ نظر اختلافنی پك موافق کورمیورم. انتاج ایدیله‌بن اوراق قانون ماهیتنده اولدیغندن شبهه‌سز حکمسزدر. انجمنك نقطهٔ نظری دوغریدر. اون مبعوث لزومی کوریر وتکلیف ایدرسه تکرار انجمنه کیدر. اساساً سلیمان سری بکك بیوردقلری تعاملده دکلدر. بر دفعه واقع اولمش بر شیدیر. (ماده عیناً قبول ایدلدی.

۷۲ نجی ماده اوقوندی.

مستعجلیت قرارلری

رشید بك (ملاطیه) — افندم مستعجلیت قرارلرینی یالکز حکومت ویاخود عائد اولدیغی انجمن طلب ایده‌بیله‌جك، بو حاکیت ملیه پرنسیبنه مغایردر. بناءً علیه طیفی تکلیف ایده‌رم.

جلال نوری بك — افندم رشید بك برادرمز

مجلس انجمنلرنده

دوره نافعه وعدلیه انجمنلری اجتماع ایتمشدر

عدلیه انجمنی دونکی اجتماعنده حقوق دعوالری محاکمه قانونی لایحه‌سنك مذاکره‌سنه دوام و ٦۱۰ نجی ماده‌یه قدر اولان قسمنك تدقیقاتی اکمال ایله‌مشدر. آراده تدقیق و اجتماع آتی‌یه محول بعض مواد موجود اولوب لایحه‌نك انجمنجه ایلك مذاکره‌سی بتمش کیبدر.

نافعه انجمنی اجتماعنده

نافعه انجمنی دون اجتماع ایده‌رك قونیه سولاما اداره‌سنك برمؤسسهٔ مستقله حالنه قابی حقنده‌کی قانون لایحه‌سنی تدقیق وبعض تعدیلاتله قبول وانتاج ایتمشدر.

هلال احمر بالوسی

بالو بیلتلری طیاره صانیش شعبه‌سنده محترم خلقك امرینه آماده بولوندیرلمقده‌در.

حقی طارق بك (کیره‌سون) — افندم ماده منفی یازیله‌جغنه مثبت‌ده یازیلابیلیر. تعطیل کونلری کوستریله‌جکنه مجلسك اجتماع ایده‌جکی کونلر کوستریله‌بیلیر. (ماده تعدیلاً قبول ایدلدی.)

۸۳، ۸٤، ۸۵، ۸٦، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱ قبول ایدلدی.

۹۲ نجی ماده اوقوندی.

حقی طارق بك (کیره‌سون) — افندم بو ماده‌نك ایکنجی فقره‌سنی قبول ایده‌م. بوراده وکیللره وانجمن اعضاسنه بر امتیاز ویریلیور. بناءً علیه فقره شو صورتله تعدیل ایدلمیدر: مجلس بر مسئله‌ده معین بر زمانمدن فضله سوز سویلنمه‌سنی قرار آلتنه آلابیلیر.

کاظم وهبی بك (ارغنی) — بنده کز بو ماده‌نی انجمنك نصل کتیردیکنه متحیرم. بم نقطهٔ نظرمه مخالف نقطهٔ نظر تعقیب ایده‌جك اولان انجمن ایسته‌دیکی قدر اسباب موجبه‌لی سوز سویله‌سون. بن حائز اولدیغم اسباب اقناعه‌یی سویله‌مه‌یه‌م بونی نصل قبول ایده‌بیلیرم؟

آغا اوغلی احمد بك (قارص) — انجمن بوماده‌یی تثبیت ایدرکن مذاکره‌نك سلامتنی دوشونمشدر. اکر بوامتیاز شکلنده اولسه‌یدی آرقداشلرك فکرینه اشتراك ایدردم.

مجلس عالیکزك مذاکراتك سلامتنی وموازنه‌یی تأمین خصوصنی دوشونه‌لی‌یز. مثلا بروکیل ویا انجمن مضبطه محرری ایسته‌دیکی قدر سویله‌جکدر، برمبعوث بش دقیقه سویله‌جکدر. افندیلر ۲۸۷ مبعوث وارسه بونلردن ۳۰ مبعوث بشر دقیقه سویله‌جك اولورلرسه مجموعی ۱۵۰ دقیقه یاپار. مختلف طرفلردن واقع اولان تنقیدلره ویاخود مفصل سؤاللره جواب ویرمك ایچون بروکیلك برمعین زمانله مقید اولمسنك نه‌قدر نامساعد وعدالتسز بروضعیت اولدیغنی دوشونکز. نزایکی طرفی‌ده عینی سلاحله تجهیز ایتمك ومذاکره‌نك سلامتنی، توازنی تأمین ایلك ایچون بوماده‌یی قویدق.

دوقتور مظهر بك (آیدین) — محترم آرقداشلرمزك اظهار ایتدکاری حسیاتك تظاهراتی مع التأسف افاده ایتمك ایسته‌دیکم فکرك معکوسی بولنیور.

احمد بك افندینك ظن ایتدکاری کبی موازنه تأمینی ایچون بوماده تدوین ایدلمشدر. اکر برامتیاز تأمینی اولسه‌یدی عصیان ایتمك لازمدی. اکر نظامنامه یاپمقدن مقصد مذاکراتك سلامتی ایچون بعض تقییداته راضی اولمقسه بو وادیده‌ده بویله بر تقییده راضی اولمق لازمدر ظن ایده‌رم. بروکیل ویا مضبطه محرری مبعوثلر طرفندن واقع اولان تنقیداته جواب ویرمك ایچون اونك‌ده یالکز بش دقیقه سوز سویلمسی طبیعی کفایت ایتمز.

مظهر مفیدبك (دکزلی) — افندم بنده کزده تماماً بوتعبیرك علیهنده‌یم. بز مبعوثز و حق کلامز وار. بونی تنقید ایده‌جك بر قانون ناصل وضع اولنور، عقلم ایرمز.

افندیلر مهم مسائل اولورکه ۲٤ ساعت لاف سویله‌نیر، تقیدسز اوله‌رق سوز سویلنیر. مسائل عادیه ایچون ایسته‌میورز اکر ٤۰ مبعوث سوز سویلیور - سه‌ق مطلقا مهم مسئله‌لر ایچوندر.

مسائل مهمه‌ده بوراده زمان موضوع بحث اولاماز، هر مبعوث فکرینی سویله‌جکدر.

عادی برمسئله اوزرنده برسوز سویلنه‌جك اولورسه الیکزده کفایت مذاکره سلاحی واردر.

جلال نوری بك (کلیبولی) — لاعلی التعیین هرمسئله‌ده مبعوثك حق کلامی تقیید ایدلمش دکلدر مجلس برمسئله‌ده وکیللر وکوندره‌جکلری برنجی صنف دوائر رؤساسیله انجمن رئیسی ومضبط محررلرندن باشقه‌لرینك معین برزمان فضله برسوز سویله‌مه‌سی قرار آلتنه آله‌بیلیر دینیور. برمبعوث ایسترسه ۲٤ ساعت سوز سویلر.

(ماده طی ایدلدی)

۹۳، ۹٤، ۹۵ نجی ماده‌لر قبول ایدلدی.

۹٦ نجی ماده اوقوندی.

احمد رمزی بك (غازی عینتاب) — افندم بویله بر ماده‌یه لزوم یوقدر. چونکه بر مبعوثك بویله سوز سویلیه‌جکنی وارد کورمه‌یز؛ وارد اولورسه ریاست مسئله‌یی اداره ایده‌بیلیر. بنده کز ماده‌نك طیفنی تکلیف ایدرم.

کاظم وهبی بك (ارغنی) — افندم بوماده‌یه لزوم واردر. نهایت مبعوث‌ده سینیر واتدن مرکب بر ذاتدر، بناءً علیه یاپه‌بیلیر. (ماده قبول اولندی)

۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱ نجی ماده‌لر قبول ایدلدی و چهارشنبه کونی اجتماع ایدلمك اوزره جلسه تعطیل ایدلدی.

حاکیت ملیه‌نك حکایه‌لری

برآشکك صوك یولی

حاجی نورالدین أفندی آقشام نمازنی بتیردکدن صوکره سلاملفه کلیر، صاغ آیاغنی آلتنه آلارق میندره‌اوتورور، چشید چشید یاصدقلرله وجودینه کوره بر کوشه یاپاردی. ایچه برله‌شدکدن صوکره، جبه‌سنك جیبندن کمبه‌دن دونه‌رکن کتیردیکی تسبیحی چیقاریر، کوزلرینی اودانك بر بریرینه دیکه‌رك تسبیحیله مشغول اولوردی. هرکس حاجینك بودیندار پالکزلغنی آیری آیری تفسیر ایدیبوردی. کیمی کمبه‌دن دوندکدن صوکرا ملك کبی برآدام اولدوغنی، کیمی مبارك رؤیالر کوردکدن صوکرا ده کیشدیکنی، کیمی دوردنجی قاریسی تولدکدن صوکرا کندیسنی بوس بوتون عبادته ویردیکنی سویله‌بوردی. نورالدین افندی؛ حقیقتاً چوق باشقا برانسان اولمشدی. کمبه‌یه پوطورلو، قوشاقلی، کیتمش، چفتلکه صاریقلی، جبه‌لی، شالوارلی دونمشدی. دوردنجی قاریسی تولدوکی وقت «امر حق» دیمش، تأثره لزوم کورمه‌مش، بو بوشلغی یکی وداها کنج بر قادینله دولدیرمشدی. کوبك اوچده ایکیسی حاجینك ملکی ایدی.

سرت وسیسلی بر قیش آقشامی ایدی. حاجی نمازنی بتیردکدن صکره سلاملفه کیتدی، میندرینه یاصلاندی. تسبیحنی آلنه آلدی. بو، اوکا نفس آلمق، هضم ایتمك، آسنه‌مك کبی عضوی بر ضرورت اولمشدی. برآز صکره زنکین کویلولردن قاصیرغه حسن، دیش بوداق محمد، حاجینك سلاملفنه کلدیلر، سلاملاشدیلر:

— مرحبا حاجی!

— علیکم السلام!

حاجی؛ بو ایکی کویلویه نه‌درین وروحانی تأثیر یاپیوردی. حاجیده دیللره آکلاتیلماز برفوق العاده‌لك کوروبورلردی عجبا، حاجی نه‌دن بو قادار مقدسله‌شمشدی؟ حقیقةً حاجی نماز قیلدقدن صوکرا چهره‌سی دورغونلاشیر، آغیر کوناهلردن قورتولمش، مبارکلشمش بر طور آلیردی. قاسیرغا حسنك عقلندن نه‌لر کچیوردی!

— حاجی، دیدی، کله‌جك سنه انشاالله محمدله برابر بولجی‌نز! آرتیق بزه‌ده چوقدن فرض اولدی.

بوسوز، حاجی‌یی عادتا سرسلمه‌تمشدی. بنلکی پیقیلیور کبی اولمشدی. برآز صوکرا بونك سببنی سه‌زه‌ر کبی اولدی:

«— یا اونلرده صاریقلی، جبه‌لی دونه‌رلرسه!» کندیسنی طوپلادی:

— فرض اولدی یا. انشاالله کیده‌رسکز! دها وقتکز وار! بومبارك تسبیحی اورادن کتیردم. رحملی ایدیشه‌ده برتسبیح ویرمشدم. بوکون کبی خاطرلیورم. کویدن تکبیرلرله چیقمشدم. یا او شاب ده‌کزی. نه‌مبارك ده‌کز..

محمد، حاجینك سوزینی کسدی. بوحج حکایه‌سنی بیکلرجه دفعه دیکله‌مشدر. بیلیبوردی که حاجی بو حکایه‌یی ساعتلرجه آکلاتمقدن اوصانازدی.

— حاجی، آرتیق آشکی آزاد ایت، یاهو! حیوان یوك طاشیامیور آرتیق. کوناه. دیدی.[*]

حاجی؛ درین درین دوشوندی. حیوان بر سنه‌دنبری بوس بوتون قوتدن دوشمشدی. فقط حاجی ینه یوك طاشیتیوردی. جواب ویردی:

— حقایمك محمد! تام موسمی. یارین آزاد ایده‌رم. یازیق اما. کچی ده‌کیل که پاصدیرما، صوجوق پاپاسك. قوص قوجه آشك. بسله بسله، صوکرا آزاد ایت.

حاجی برآز دوشونور کبی اولدی ودوام ایتدی:

— بیلیرسك یا حسن، محمد سن‌ده بیلیرسك. بوآشکی، بزم آشکی کهیا تولدوکی وقت آلمشدم. الله رحمت ایتسین تام برغروشه آلمشدم. آماسی بازارده صاتمشلر. خریف صیبا ایله نه‌یاپسین. یاپشنه بلای آلسین، صیبایه آجیدم. دورت کونلك بر صیبا ایدی. سوتله بوبوتدم. بوکون‌ده آزاد ایدیلم باقه‌لم. حیوان یوك طاشیاز، یالکز بیر. تخ، مصرفه یازیق! نه‌دیرسك محمد، کچی اولسه‌یدی، مسك کبی پاصدیرما اولوردی. پاصدیرمالی فاصولیا.. بزم سلیمانك اناسی برفاصولیا یاپارکه.. صورما، پارماقلریکی یه‌رسك ها! جه کیتمه‌دن اول بر فاصولیا پیشیرمشدی. طادی دماغمده، الله قبول ایتسین. حاجی‌ده اولدق. محمد، شاب ده‌کزی اومبارك ده‌کیز، ده‌کیزك آلتی هپ شاب. الله قدرتی بوده‌کیزده کوسته‌رمش. کمینك وستنده برتکبیر سسیدر، باشلادی، تکبیر تکبیر وستنه..

محمد، دایامادی، ینه حاجینك سوزینی کسدی:

— یورغونز حاجی، آکلارسك یا، بول تلوه‌لی ایسته‌رز.

— اونوتدم به! بو اشك غائله‌سی. قوجه آشکی آزاد ایت، مالندن اول، آز بر شیمی بو؟ وصوکرا منده‌رك یاننده‌کی اوجی دمیرلی ایری صوپایی آلنه آلدی. بر قاچ دفعه اودانك دوشه‌مه‌سنه ووردی. حاجی کوناهه کیرمه‌مك ایچین سلاملفنده زیل قوللانمازدی.

بردن بره قاپو آچیلدی. حاجی، باشقاسنه سوز سویلتمه‌دن:

— مرتضی، دیدی، بول تلوه‌لی او چ دانه، دوربرآز. یارین اختیار، آشکی آزاد ایده‌جکم. اللهك بوبوکلکی بو. بکا بونی نصیب ایتدی. دوربرآز. یاننه جعفردن صاتین آلدیغم آشکی‌ده آلیر، اوکا بینه‌رسك. نه‌دیه‌جکدم یاربی! ها! بینه‌رسك. طاوشان قاپنغندن کچه‌رسك، صوله صاپ. قاراصلر یولی طوت! صاغه صاپ، قاغه‌ر ده‌ره‌دن آبریلا یورو، یورو، کوپروی کچ، صوکرا قورت میشه‌لکی کلیر! آشکی اوراده

[*] ماکه دونیامك مختلف یرلرنده آرتیق برایشه یارامایان اختیار آشکلری «آزاد» ایده‌رلر.

اوروپا دولتلری، کندی آرالرنده‌کی مجادله ایله‌یك مشغول اولدقلری ایچون اقصای شرق ایله اوغراشامیورلری. ژاپونیا، بوندن استفاده ایله چینی تحکمی آلتنه آلمغه چالیشدی. ژاپونیانك پکین ایلچیسی، ۱۸ کانون ثانی ۱۹۱۵ تاریخنده، چین حکومتنه یکرمی برماده‌لك برطلبنامه ویردی (اوزمان چین حکومتی، بوآن شه‌که طرفندن اداره اولنقده‌ایدی)؛ بو طلبنامه‌نك باشلیجه موادی، شونلری احتوا ایتمکده‌ایدی: ۱- آلمانیانك چینده مالك اولمش بولندیغی بالعموم سیاسی، اقتصادی وعسکری امتیازلرك ژاپونیایه دوری؛ ۲- فورموز آداسنك قارشیسنده کائن فوکیه‌ن ایالتنده، ژاپون شرکتلرینه امتیازات بخشی؛ ۳- پکین حکومتی طرفندن، چینك مالیه، پولیس امورینی تدویر ایچون ژاپونیادن مشاور جلبی. چین حکومتی، مملکتی بر ژاپون پروتکتوراسی حالنه کتیره‌جك اولان بو طلبلری صورت قطعیه‌ده رد ایتدی ایسه‌ده ژاپونیانك ٦ مایس ۱۹۱۵ تاریخنده ویردیکی بر اولتیماتوم اوزرینه، شان قونغه متدائر موادی قبول ایتدی وبو ایالت، حکماً دکلسه‌یله فعلاً بر ژاپون مستملکه‌سی اولدی.

۱۹۱٦ و ۱۹۱۷ سنه‌لرنده ژاپونیا حربه عسکر سوقنه مجبور اولمادیسه‌ده مهمات اعمالی ومواد ابتدائیه تدارکی خصوصنده ائتلاف دولتلرینك باشلیجه متعهدلرندن بری اولدی. بنه اوسنه‌لرده، انکلیز وآلمان محصولاتندن محروم قالان بحر محیط کبیر وبحر محیط هندی پیاله‌لرینك همان همان هیسنه ژاپونیا امتعه تأمین ایتدی. حربك ایلك اوچ سنه‌سی ظرفنده، ژاپونیانك هندستانه اخراجاتی دورت، مالهزیا اخراجاتی آلتی، فیلیپین آطه‌لرینه اخراجاتی اوچ، آووستراليایه اخراجاتی اوچ، جنوبی آفریقایه اخراجاتی اون مثلنه بالغ اولدی. بوسایه‌ده ژاپون صنایعی فوق العاده برانکشافه مظهر اولدی وآز زمان ظرفنده بوتون مملکت، جسیم براعمالاتخانه حالنه کلدی.

۱۹۱۷ تشرین اولنده روسیه‌نك بیقلماسی، ژاپونیایه یکی بر توسع امکانی بخش ایتدی. آسیاده بولشه‌ویزم ایله مجادله‌یه ائتلاف دولتلری طرفندن توکیل ایدیلن ژاپونیا مانچورینك روس قسمنی، ساخالینك شمالنی، ده‌کیز ایالتنی وولادیووستوق موقع مهمی‌ده (۵ نیسان ۱۹۱۸) داخل اولمق اوزره آمور ایالتنی بلا حرب اشغال ایتدی. ۱۹۰۵ سنه‌سندن بری چین ده‌کیزلرندن، اوزاقلاشدیرلمش اولان روسیه آرتق بوسبوتون سیبریانك ایچرلرینه آتیلمشدی. [۱]

بویله‌جه ژاپونیا دوغروودن دوغرویه حرب ایتمه‌مش اولمقله برابر محاربه‌یه عائد اولان بالعموم کارلردن استفاده ایتدی. ظفرك فرداسنده، یعنی ۱۹۱۹ سنه‌سنده مؤتلفلر محکمهٔ عالیه‌سنك رئیسلرندن بری اولدی واقعا اوروپا ایشلرنده اونك هیچ بر ایلیشیکی یوقدی. فقط بالخاصه بونك ایچوندرکه موسیو لوئید جورج، صلح معاهده‌نامه‌لری تدوینده، اوکا مهم بر موقع بخش ایتدیردی: ژاپون دیپلوماتلری، شخصی هیچ بر طلبلری اولمادیغی ایچون، ترك ائتلاف دولتلری آراسنده‌کی قونفرانسلرده، کرك بالآخره جمعیت اقوامده انکلیز دولتنك بر رمطیع بیکی اولدیلر بوکا مقابل، شان تونغ مسئله‌سنی کندی مملکتلرینك نفعنه اوله‌رق حل ایتدیردیلر چینك صلح قونفرانسنه کوندردیکی مرخصلر، بالخاصه ماهر بر ناظر اولان وه‌لینغتون قواو، شان تونغك چینه اعاده‌سنی ویلسون پرنسیبلری نامنه طلب ایدیورلردی. اونلرك، «ملتلر حقوقی» اساسنه استناد ایدن مدافعه نامه‌سی رئیس جمهور ویلسونی فنا بروضعیته دوشوردی. فقط موسیو لوئید جورجك ژاپونلره هنوز احتیاجی واردی: بناءً علیه ژاپون نقطهٔ نظرینی قازاندیردی.

[۱] ژاپونلر سیبریایی آنجق ۱۹۲۲ سنه‌سنده تخلیه ایتدیلر ولادیووستوقك تخلیه‌سی: ۲۵ تشرین اول ۱۹۲۲).